

Nota reclame-uitingen APV Westerkwartier

Inleiding

Reclame is het aanprijzen van of aandacht vestigen op goederen, diensten, activiteiten of namen. Reclame-uitingen kunnen zowel van commerciële als ideële aard zijn en voorkomen op borden, maar ook op bijvoorbeeld spandoeken, vlaggen, ramen of straatmeubilair. Ook voertuigen en aanhangers kunnen voor reclamedoeleinden worden gebruikt. Ook in de gemeente Westerkwartier is sprake van reclame-uitingen: reclameborden, sandwichborden, gevelreclame, makelaarsborden en uitstallingen al dan niet hinderlijk geplaatst op de trottoir of weg.

Reclame kan hinder en een visuele chaos veroorzaken. Reclame bepaalt voor een deel het aanzien en de beleving van een gebied. De vraag is welke kwaliteit de gemeente wil bereiken en/of behouden met betrekking tot de handelsreclame zichtbaar vanaf de openbare weg oftewel hoe blijft het Westerkwartier levendig zonder dat het een rommeltje wordt?

Met reclamebeleid wordt ruimte voor reclame waar dat kan, maar worden waar nodig ook grenzen gesteld om de kwaliteit van de omgeving te waarborgen. Op deze manier is er een balans tussen enerzijds een aantrekkelijke en veilige woon- en leefomgeving voor bewoners en bezoekers en anderzijds de economische belangen van bedrijven.

Op reclame-uitingen kan, afhankelijk van de grootte, de locatie en de periode dat een reclame-uiting aanwezig is, verschillende regelgeving van toepassing zijn. Dit zijn de bouwregelgeving, bestemmingsplannen en regels in de Algemene plaatselijke verordening (APV).

De regels in de APV dienen daarbij als vangnetbepaling. Als er geen omgevingsvergunning nodig is voor de activiteit bouwen, kunnen via de APV reclame-uitingen gereguleerd worden.

Met deze nota wordt op dit moment alleen invulling gegeven aan de voorschriften in de APV die relevant zijn voor reclame-uitingen. Voor reclame-uitingen waarvoor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen nodig is, zijn de Welstandsnota's van de oude gemeenten, en voor het grondgebied van de voormalige gemeente Marum de Nota Reclamebeleid 2015 van toepassing. Er is nog geen nieuwe Welstandsnota voor de gemeente Westerkwartier vastgesteld en daarom is besloten dat Welstandsnota's van de voormalige gemeenten vooralsnog van kracht blijven. De raad van de gemeente Marum

heeft destijds besloten om niet meer te toetsen aan de Welstandsnota; specifiek voor reclame-uitingen is er toen de Nota Reclamebeleid vastgesteld.

APV-voorschriften

In de APV zijn 3 artikelen van belang voor reclame-uitingen. Dit zijn de artikelen 2.10 (Voorwerpen op of aan een openbare plaats), 4.15 (Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame) en artikel 5.7 (Reclamevoertuigen).

Artikel 2.10

In artikel 2.10 is een vergunningplicht opgenomen voor het plaatsen van voorwerpen op of aan een openbare plaats. Hieronder vallen wegen, parken en andere locaties die voor een ieder vrij toegankelijk zijn. Bij reclame-uitingen gaat het dan bijvoorbeeld om sandwich- en driehoeksborden die om palen of bomen geplaatst kunnen worden, spandoeken die opgehangen worden, uitstallingen en reclame-panelen die winkeliers buiten zetten gedurende de openingstijden van hun winkel.

Een vergunning kan geweigerd worden in de volgende gevallen:

- a. als het beoogde gebruik schade toebrengt aan de weg, gevaar oplevert voor de bruikbaarheid van de weg of voor het doelmatig en veilig gebruik daarvan, dan wel een belemmering kan vormen voor het doelmatig beheer en onderhoud van de weg;
- b. als het beoogde gebruik hetzij op zichzelf, hetzij in verband met de omgeving niet voldoet aan redelijke eisen van welstand; of
- c. in het belang van de voorkoming of beperking van overlast voor gebruikers van een in de nabijheid gelegen onroerende zaak

Artikel 4.15

In artikel 4.15 is bepaald dat het verboden is om op of aan een onroerende zaak handelsreclame te maken of te voeren door middel van een opschrift, aankondiging of afbeelding:

- a. indien het verkeer in gevaar wordt gebracht;
- b. indien het ernstige hinder voor de omgeving veroorzaakt;
- c. indien het niet voldoet aan redelijke eisen van welstand.

Hierbij kan o.a. gedacht worden aan posters die aangeplakt worden aan gevels of spandoeken die aan gevels of hekken bevestigd worden. Ook is dit artikel van belang voor reclame-objecten waarvoor oorspronkelijk een omgevingsvergunning is verleend (bijvoorbeeld een uithangbord of een lichtreclame), en getoetst is aan de welstandsnota, maar de reclame-uiting gewijzigd wordt. Omdat het object zelf niet wijzigt, is dan niet opnieuw een omgevingsvergunning (met toetsing aan de welstandsnota) nodig.

Met deze nota Reclame-uitingen APV Westerkwartier wordt specifiek invulling gegeven aan het criterium "redelijke eisen van welstand". Bij het toetsen van vergunningaanvragen (artikel 2.10) en de algemene regels (artikel 4.15) zal in een concrete situatie worden bepaald of ook voldaan wordt aan de overige voorwaarden die zijn gesteld de desbetreffende APV bepalingen.

Artikel 5.7

In dit artikel is bepaald dat het verboden is een voertuig dat is voorzien van een aanduiding van handelsreclame op de weg te parkeren met het kennelijke doel om daarmee handelsreclame te maken. Het college kan ontheffing verlenen van dit verbod.

Overwegingen voor het toestaan van reclame-uitingen

In deze paragraaf wordt aangegeven welke reclame-uitingen kunnen worden toegestaan. Daarbij worden drie categorieën onderscheiden, namelijk reclame-uitingen op openbare plaatsen voor tijdelijke activiteiten, reclame-uitingen door winkeliers op een openbare plaats in de directe nabijheid van hun winkel en reclame-uitingen op andere plaatsen die zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte.

Reclame-uitingen voor tijdelijke activiteiten en inzamelcampagnes

Reclame-uitingen voor tijdelijke activiteiten kunnen worden toegestaan op of aan een openbare plaats als het gaat om reclame voor evenementen, sportactiviteiten of culturele activiteiten waarbij publiek aanwezig kan zijn.

Daarnaast kunnen tijdelijke reclame-uitingen worden toegestaan ter ondersteuning van landelijke inzamelacties voor goede doelen.

Reclame-uitingen voor tijdelijke activiteiten

Reclame voor tijdelijke activiteiten vindt veelal plaats door middel van sandwich- of driehoeksborden. Ook wordt wel reclame gemaakt middels spandoeken.

Sandwich en driehoeksborden verdienen in het algemeen geen schoonheidsprijs. Vanwege het rommelig aanzien dat dergelijke borden veroorzaken kiezen steeds meer gemeenten voor een vergaande beperking deze dergelijke reclame-uitingen. Ook zijn er gemeenten die vaste displays laten plaatsen die gebruikt kunnen worden voor tijdelijke reclame-uitingen. Deze laatste mogelijkheid zal door de gemeente Westerkwartier onderzocht worden in het kader van de voorbereiding van het integrale reclamebeleid. Op dit moment wordt gekozen voor een beperking van het aantal locaties voor het plaatsen van sandwich- en driehoeksborden. Daarbij wordt ook overwogen dat door de grote rol die internet en met name sociale-media tegenwoordig hebben in het verspreiden van informatie over evenementen, sportieve en culturele activiteiten, de toegevoegde waarde van sandwich- en driehoeksborden aanzienlijk verminderd is.

Om te voorkomen dat sandwich- en driehoeksborden op willekeurige plaatsen worden neergezet, is bij deze nota een lijst gevoegd van lantaarnpalen (met bijbehorende nummers) als locaties waarvoor vergunning verleend kan worden.

Bij het vaststellen van deze lijst zijn de volgende afwegingen gemaakt:

1. Het zijn lantaarnpalen binnen een bebouwde kom, waarbij zoveel mogelijk is gekozen voor lantaarnpalen aan hoofdroutes;

2. Bij plaatsing van sandwich- of driehoeksborden om de aangewezen lantaarnpalen brengen deze de verkeersveiligheid niet in gevaar en geven ze weinig tot geen hinder voor nabijgelegen woningen;
3. Er zijn geen lantaarnpalen aangewezen binnen beschermde dorpsgezichten;
4. Het aantal lantaarnpalen is beperkt tot 75. Dit sluit aan bij de aantallen die in de voormalige gemeenten Grootegast (15) en Marum (10) werden gehanteerd. Leek en Zuidhorn kenden naar verhouding grotere aantallen, wat een rommeliger straatbeeld oplevert.

Er kan vergunning worden verleend voor het plaatsen van tijdelijke reclame-uitingen als aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

1. Er wordt reclame gemaakt voor een evenement, een sportactiviteit of een culturele activiteit waarbij publiek aanwezig kan zijn die plaatsvindt in de gemeente Westerkwartier of één van de aangrenzende gemeenten.
2. De betreffende activiteit vindt plaats gedurende een periode van maximaal 11 aaneengesloten dagen.
3. Voor activiteiten die meerdere keren per jaar plaatsvinden kan maximaal 1 keer per kalenderjaar vergunning worden verleend
4. Voor de reclame moet gebruik gemaakt worden van sandwich- of driehoeksborden. Daarnaast kan per activiteit 1 spandoek worden toegestaan op de locatie waar de activiteit plaatsvindt (als deze locatie binnen de gemeente Westerkwartier is gelegen).
5. De sandwich- of driehoeksborden mogen uitsluitend geplaatst worden rond de lantaarnpalen (met nummer) die in de vergunning worden vermeld.
6. Per lantaarnpaal mag maximaal één sandwich- of driehoeksbord worden geplaatst
7. De sandwich- of driehoeksborden moeten vervaardigd zijn van water- en weersbestendig materiaal.
8. De sandwich- of driehoeksborden mogen niet groter zijn dan 1 m²
9. De sandwich- of driehoeksborden mogen niet direct of indirect kunstmatig verlicht worden en ook niet van fluorescerend of reflecterend materiaal voorzien zijn;
10. De sandwich- of driehoeksborden mogen maximaal twee weken voorafgaand aan de betreffende activiteit worden geplaatst en moeten uiterlijk 2 dagen na afloop van de activiteit worden verwijderd.
11. Op de sandwich- of driehoeksborden mag reclame gemaakt worden voor meer dan één activiteit, mits deze activiteiten in eenzelfde periode plaatsvinden. In dat geval wordt in de vergunning een periode van maximaal 4 weken vastgelegd dat de sandwich- of driehoeksborden aanwezig mogen zijn, waarbij het begin van die periode niet eerder is dan 2 weken voor de start van de eerste activiteit en het einde van die periode niet meer dan 2 dagen na afloop van de laatste activiteit.
12. Indien de activiteit plaatsvindt in een gebouw, mag aan dat gebouw één spandoek bevestigd worden met een maximale oppervlakte van 5² als reclame voor de betreffende activiteit.
13. Indien de activiteit plaatsvindt in de openlucht of in een tijdelijk geplaatste tent, mag één spandoek van maximaal 5 m² opgehangen worden op het terrein of aan de rand van het terrein waar de activiteit plaatsvindt. De exacte locatie wordt in de vergunning aangewezen. Het is niet toegestaan tijdelijke constructies te plaatsen

om een spandoek op te hangen; de spandoek moet opgehangen worden tussen objecten die al aanwezig zijn.

14. De duur dat een spandoek aanwezig mag zijn is gelijk aan de duur die geldt voor driehoeks- en sandwichborden.

Een vergunning kan geweigerd worden, of het aantal locaties waar een tijdelijke reclame-uiting kan worden geplaatst kan beperkt worden als er voor een bepaalde periode meer aanvragen zijn dan beschikbare locaties. Om de beschikbare ruimte zo eerlijk mogelijk te verdelen, worden vergunningaanvragen op de navolgende wijze afgehandeld.

1. Vergunningaanvragen die meer dan 4 weken voorafgaand aan de start van de betreffende activiteit worden ingediend, worden pas inhoudelijk beoordeeld vanaf 4 weken voor de start van de betreffende activiteit
2. Indien als gevolg van de uitgestelde behandeling niet binnen 8 weken op een vergunningaanvraag beslist kan worden, krijgt de aanvrager bericht binnen welke termijn er een besluit op de aanvraag volgt.
3. Per aanvraag worden maximaal 25 locaties (lantaarnpalen) toegewezen
4. Bij een groter aantal aanvragen voor een bepaalde periode, waardoor per aanvraag minder dan 25 locaties kunnen worden toegekend, wordt het aantal locaties per vergunning evenredig verminderd.
5. Als er minder dan 10 locaties per vergunningaanvraag zouden resteren, worden vergunningaanvragen geweigerd totdat per aanvraag 10 locaties kunnen worden toegewezen. Daarbij wordt de volgende voorkeursvolgorde aangehouden voor het toekennen van aanvragen:
 1. Aanvragen voor jaarlijkse of meerjaarlijkse dorpsfeesten binnen de gemeente
 2. Aanvragen voor andere activiteiten binnen de gemeente die ook al in eerdere jaren hebben plaatsgevonden
 3. Aanvragen voor nieuwe activiteiten binnen de gemeente
 4. Aanvragen voor culturele activiteiten buiten de gemeente
 5. Aanvragen voor overige activiteiten buiten de gemeente

Reclame-uitingen voor inzamelcampagnes

Ter ondersteuning van landelijke inzamelcampagnes voor goede doelen kunnen in de gemeente, per campagne, 5 locaties worden aangewezen waar een spandoek mag worden opgehangen met een oppervlakte van 5 m². Deze 5 locaties kunnen in overleg met de aanvrager worden bepaald, waarbij geldt dat in een plaats maximaal 1 spandoek kan worden aangebracht.

Een spandoek mag maximaal 7 dagen aanwezig zijn.

Per periode van 7 dagen kan aan maximaal 1 organisatie vergunning worden verleend.

Vergunningaanvragen die meer dan 4 weken voorafgaand aan de start van de betreffende inzamelactie worden ingediend, worden pas inhoudelijk beoordeeld vanaf 4 weken voor de start van de betreffende inzamelactie.

Indien als gevolg van de uitgestelde behandeling niet binnen 8 weken op een vergunningaanvraag beslist kan worden, krijgt de aanvrager bericht binnen welke termijn er een besluit op de aanvraag volgt.

Indien meerdere aanvragers in aanmerking willen komen voor het ophangen van spandoeken in dezelfde periode, wordt slechts aan één aanvrager vergunning verleend. Daarbij beslist het lot welke aanvrager vergunning krijgt.

Reclame-uitingen bij winkels

Veel winkels plaatsen tijdens de openingsuren uitstallingen en borden met reclame voor hun winkel tijdens de openingstijden. Dit is bedoeld om klanten te trekken. Dergelijke uitstallingen kunnen de aantrekkelijkheid van een winkelgebied vergroten, maar kunnen ook hinderlijk zijn voor passanten en bij een overdadig gebruik leiden tot een rommelig aanzien. Deze uitstallingen en borden vallen onder het reclamebeleid waarop deze nota van toepassing is.

Op dit moment worden in deze nota nog geen bepalingen vastgelegd voor deze uitstallingen. De gemeente is voornemens om in overleg te treden met de verschillende winkeliers- en handelsverenigingen in de gemeente om te onderzoeken waaraan de winkeliers behoefte hebben en of hierover afspraken gemaakt kunnen worden. Bij de totstandkoming van deze afspraken zal een afweging plaatsvinden van de verschillende belangen. Nadat afspraken voor een bepaald gebied zijn vastgelegd, kan het college van burgemeester en wethouders zo'n gebied aanwijzen als locatie waar er geen vergunning nodig is voor het plaatsen van uitstallingen tijdens de openingsuren van een winkel.

Reclame-uitingen aan onroerende zaken

Voor de beoordeling of reclame-uitingen aan onroerende zaken, die zichtbaar zijn vanuit de openbare ruimte, voldoen aan redelijke eisen van welstand, worden de bepalingen over reclame-uitingen in de Welstandsnota's van de voormalige gemeenten en voor het grondgebied van de voormalige gemeente Marum de Nota Reclamebeleid 2015 van overeenkomstige toepassing verklaard.

Een belangrijk onderdeel bij die bepalingen is dat een reclame-uiting gerelateerd moet zijn aan de reguliere bedrijfsactiviteiten die op het desbetreffende perceel plaatsvinden. Daarbij kunnen voorwaarden zijn gesteld worden aan het aantal reclame-uitingen per perceel, aan de grootte ervan en aan het materiaalgebruik.

Door als voorwaarde vast te leggen dat er sprake moet zijn van reguliere bedrijfsactiviteiten is het bijvoorbeeld niet mogelijk om aan de gevel van een woning posters of spandoeken te hangen met reclame voor bedrijven.

Handhaving

Waar regels gelden zijn ook overtredingen mogelijk. Bij overtredingen kan handhavend worden opgetreden. In deze paragraaf wordt aangegeven op welke wijze de handhaving zal plaatsvinden.

Bij reclame-uitingen op of aan openbare plaatsen die niet voldoen aan de regels die in deze nota zijn opgenomen krijgt degene die deze uitingen geplaatst of opgehangen heeft dan wel in opdracht heeft laten plaatsen of laten ophangen:

- a. een telefonische waarschuwing met het verzoek om de reclame-uitingen op zo kort mogelijke termijn, maar in ieder geval binnen 24 uur, te verwijderen. Gelijktijdig wordt telefonisch meegedeeld dat, indien niet binnen de gestelde termijn aan het verzoek wordt voldaan, bestuursdwang toegepast zal worden en de reclame-uitingen verwijderd worden;
- b. als aan het onder a genoemde verzoek niet (tijdig) voldaan wordt, worden de betreffende reclame-uitingen door het college op kosten van degene die ze geplaatst of opgehangen heeft dan wel die ze in opdracht heeft laten plaatsen of laten ophangen, verwijderd. Hiertoe wordt bestuursdwang (bestuursdwangaanschrijving ex artikel 125 Gemeentewet en artikel 5:31 Algemene wet bestuursrecht) toegepast. De bestuursdwangaanschrijving wordt vervolgens zo spoedig mogelijk bekendgemaakt.
- c. indien niet achterhaald kan worden wie de reclame-uitingen geplaatst of opgehangen heeft dan wel opdracht daartoe heeft gegeven wordt een bestuursdwangaanschrijving bekendgemaakt door aanplakking aan de reclame-uiting (indien mogelijk) en door bekendmaking in het Gemeenteblad.
- d. in spoedeisende situaties wordt onmiddellijk bestuursdwang toegepast, b.v. er staat nog een driehoeksbord op een locatie op een moment dat een andere partij op grond van een verleende vergunning recht heeft op het gebruik van die locatie.

Bovenstaande handhavingsaanpak geldt niet voor uitstallingen en reclamepanelen die winkeliers in het kader van hun reguliere bedrijfsvoering buiten hun winkel plaatsen tijdens de openingstijden van de winkel. Zoals is aangegeven zal de gemeente in overleg treden met de winkeliers/handelsverenigingen met als doel afspraken te maken over het gebruik van openbare ruimte in de onmiddellijke nabijheid van de winkels. Totdat daarover besluitvorming heeft plaatsgevonden zal er alleen handhavend worden opgetreden bij excessen. Er is onder andere sprake van een exces als een winkelier onevenredig veel ruimte in beslag neemt met uitstallingen, als de uitstallingen de doorgang belemmeren, en als uitstallingen op een blindengeleidestrook zijn geplaatst.

Voor handelsreclame op bebouwde percelen die niet voldoet aan de bepalingen van artikel 4.15 van de APV wordt de handhavingstrategie gevolgd analoog aan de handhavingstrategie die is vastgelegd in de Toezicht- en handhavingstrategie Wabo in de provincie Groningen.

Bijlage bij Nota reclame-uitingen APV Westerkwartier

Lijst met lantaarnpalen waar sandwich- en driehoeksborden geplaatst kunnen worden voor tijdelijke reclame-uitingen

Plaats	Straat	Lantaarnpaalnummer
Aduard	Albert Harkemaweg	Z2030
	Heereweg	Z0331
Boerakker	Hoge Tilweg	M2577
Brittil	Niekerkerdiep ZZ	0003
Den Horn	Dorpsstraat	36
De Wilp	Oosterweg	M1663
	Plantsoen	M1546
Doezum	Provincialeweg	0574
Feerwerd	Mentaweg	W1214
Grootegast	Bovenweg	767
	Hoofdstraat	1281
	Langeweg	0871
	Rondweg	797
Grijpskerk	Groningerstraatweg	015
	Kievitsweg	0011
	Stationsstraat	00001
Kommerzijl	Pamaweg	14
Kornhorn	Noordwijkerweg	517
Leek	Auwemalaan	L0006
		L0018
		L0024
		L0040
		L0051
		L0076
		De Tip
		9
	Lindesteinlaan	L0171
		12
	Oldebertweg	L1538
		L1549
		L1571
	Vredewoldplantsoen	6
Lutjegast	Abel Tasmanweg	1691

Marum	Hoornweg	M1316
	Hoornweg	M1347
	Kruisweg	M2022
	Lindsterlaan	M0815
	Noorderringweg	M0496
	Noorderweg	M0422
	Wendtsteinweg	M2944
Niebert	Molenweg	M2108
Niekerk	Bloemersmastraat	1942
	Het Moor	2120
	Smidshornerweg	1910
Niezijl	Rijksstraatweg	0002
Noordhorn	Langestraat	964
	Rijksstraatweg	Z1182
Noordwijk	Noorderweg	M2430
Nuis	Nieuweweg	M2056
Oldehove	Aalsumerweg	06
	Niehoofsterweg	000010
Oldekerk	Ykesloot	2578
Oostwold	Hoofdstraat	L2369
Sebaldeburen	Provincialeweg	2922
Tolbert	Hoofdstraat	120
		135
		144
	Oldebertweg	L1506
		L1524
Zevenhuizen	Kokswijk	5
		15
	Oudestreek	7
Zuidhorn	Beatrixlaan	000005
	Hanckemalaan	Z0150
		Z0162
		Z0178
	Het Noorderlicht	Z0831
	Hoendiep OZ	2
	Hooiweg	Z989
	Rijksstraatweg	Z2073
	Verlengde Hanckemalaan	Z0200